

Utrecht University

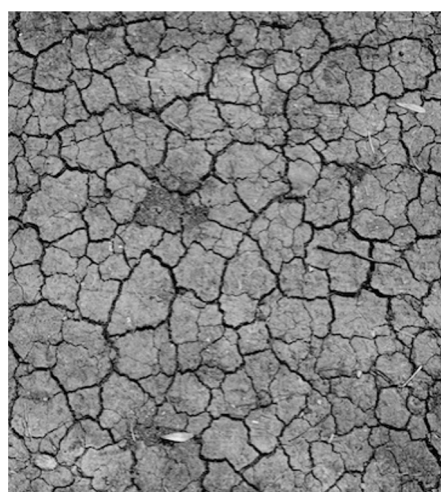
CENTRE FOR
WATER, OCEANS AND
SUSTAINABILITY LAW

Lessen vanuit het internationale klimaatrecht voor een mondiale aanpak van waterschaarste

Natalie L Dobson
Utrecht University, Department of International and European
Law, Utrecht Centre for Water, Oceans and Sustainability Law
17 november 2022

1

Grote Uitdagingen: Waterschaarste & Klimaatverandering

Photos by [Wesley Tinayev](#) & [Mike Erskine](#) on [Unsplash](#)

2

Gedeelde Kenmerken van de Problemen

- Grensoverschrijdende oorzaken en gevolgen
- Consumptiepatronen als belangrijke oorzaak (mn) dierlijke producten
- Sterk gerelateerd aan (internationale) handelsketens
- Onnodige verspilling
- Ongelijkheid: Global North / Global South

3

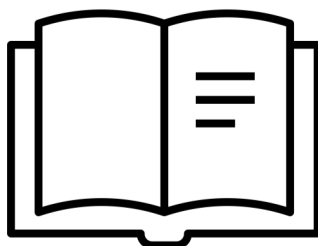
Gedeelde Kenmerken van de Oplossingen

- Water ↔ Klimaatadaptatie & mitigatie
- Grotere bewustzijn consumenten van hele voetafdruk
- Publieke prikkels & private inspanning (c.f. Valuing Water Initiative).
- Milieuvriendelijke technologieën
- Strategische regionale implementatiebeleid

4

Een mondiaal waterschaarsteverdrag? Een aantal lessen uit het klimaatrecht...

5

1. Gezamenlijke Doel & Nationale Bijdragen

Overeenkomst van Parijs, Artikel 2(1):

Doel van deze Overeenkomst is door de uitvoering van het Verdrag en de doelstelling ervan te verbeteren, de wereldwijde reactie op de dreiging van klimaatverandering te versterken in de context van duurzame ontwikkeling en inspanningen om armoede uit te bannen, onder meer door:

a) de **stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur ruim onder 2 °C te houden** ten opzichte van het pre- industriële niveau en **ernaar te blijven streven de stijging te beperken tot 1,5 °C**, erkennende dat dit de risico's en de gevolgen van klimaatverandering aanzienlijk zou beperken;

6

1. Lessen waterschaarsteverdrag: verhouding gezamenlijke doel / nationale bijdragen

- Formuleren van een duidelijk gezamenlijk doel (zoetwatergebruik? / breeder?)
- Multilaterale afspraken over nationale bijdragen?
- Discrepantie voorkomen tussen gezamenlijke doel en nationale bijdragen
- Bindend?
- Naleving?

2. Systeemgrens: 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories

8.2 REPORTING GUIDANCE

8.2.1 Coverage

Anthropogenic emissions and removals

The *2006 Guidelines* are designed to estimate and report on national inventories of anthropogenic greenhouse gas emissions and removals. Anthropogenic emissions and removals means that greenhouse gas emissions and removals included in national inventories are a result of human activities.

National inventory

National inventories should include greenhouse gas emissions and removals taking place within national territory and offshore areas over which the country has jurisdiction. There are, however, some specific issues to be taken into account:

2. Lessen waterschaarsteverdrag: Hoe worden nationale bijdragen geteld?

- Waar hoort de 'verantwoordelijkheid' voor gebruik? Bij consumerende landen of bij producerende landen?
- Is een territoriale systeemgrens rechtvaardig?
- Mogelijkheden vanuit bestaande *Water Footprint Accounting* (o.a. Hoekstra).

3. Rekening houden met uiteenlopende nationale omstandigheden

Overeenkomst van Parijs, Artikel 2(2) :

Deze Overeenkomst wordt geïmplementeerd op basis van billijkheid en het beginsel van gezamenlijke, doch verschillende, verantwoordelijkheden en onderscheiden mogelijkheden, in het licht van uiteenlopende nationale omstandigheden.

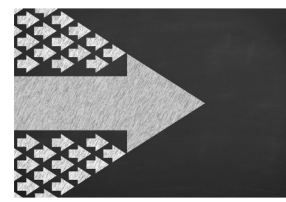

3. Lessen waterschaarsteverdrag:

- Concretere maatstaven voor differentiatie?
- Invloed op nationale bijdragen?
- Meenemen van handelsstromen?
- Meenemen van ingewikkelde neveneffecten van waterproductie en consumptie b.v. op mensenrechten

11

4. Milieuvriendelijke technologieën & financiële steun

- Duidelijke doelstellingen in verdrag (c.f. Green Climate Fund)
- UNFCCC Technology Executive Committee & Climate Technology Centre and Network (work plan 2023-27)
- Joint Implementation? (c.f. artikel 6 OvP)
- Rol private sector (c.f. initiatieven bij Klimaat COP 26 + 27)

12

*Past het allemaal
binnen een mondiaal
waterschaarste
verdrag?*

13

Barriers to Trade Artikel XX GATT

14

Handelsverdragen

Photo by [CHUTTERSNAAP](#) on [Unsplash](#)

15

Internationaal Vervoerrecht ICAO & IMO

16

Internationaal Milieurecht

Credit: Crystal Mirallegro / Pixabay

Convention on
Biological Diversity

UN Climate Change News, 14 November 2022 – Important progress on sustainable forest management and conservation has been made at the UN Climate Change Conference COP27 in Sharm el-Sheikh with the launch of the Forest and Climate Leaders' Partnership (FCLP), which aims to unite action by governments, businesses and community leaders.

The Partnership aims to boost action to implement a commitment made by over 140 countries at COP26 in Glasgow last year to halt forest loss and land degradation by 2030 and to convert ambition into results on the ground.

CBD Image Home | [Convention on Biological Diversity \(cbd.int\)](https://www.cbd.int/) / UNFCCC news: [COP27: Leaders Boost Sustainable Forest Management](https://www.unfccc.int/news/cop27-leaders-boost-sustainable-forest-management) | UNFCCC

17

United Nations

General Assembly

A/RES/64/292

Distr.: General
3 August 2010

Sixty-fourth session
Agenda item 48

Resolution adopted by the General Assembly on 28 July 2010

[without reference to a Main Committee (A/64/L.63/Rev.1 and Add.1)]

64/292. The human right to water and sanitation

Bron: [Human Rights to Water and Sanitation | UN-Water \(unwater.org\)](https://www.unwater.org/)

18